

ՉՈՃՈՒԳԼԱՐ ԻԶԻՒՆ

«ՉՈՃՈՒԳԼԱՐԸ ՊԱՆՍԱ ԿԷԼՄԵՅԷ ՊՐԱԳԱՐԸ» ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16:

ՃԻԼՏ Ե.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4. 1876.

Ն° 9

«ԻՔԻ ԳԱՐԸ ԳՈՒՅՈՒՏԱՆ ՍՈՒ ԶԵՔԵՐԼԵՐ»

ՏԻՐԻ ՍՈՒ

Իշխէ գույուտան սու չէքմէքտէ օլան իբի գարը : Գույունուն սույու սօղուգ, պէրրագ վէ թաթլը օլուպ, տիրի սու տէնիլի : Պու թաալիր պունտան իբի պին սէնէ դատար ագ-տէմ պիր գույուտան սու չէքմէքտէ օլան Սամարիալը գարըլը վէ Բապ-պըմըղն օնա տէտիլի շու սէօղլէրի խաթըմա կէթիլի : «Ամմա սանա վէրէճէլիմ սու տէրունինտէ հայաթը էպէտիլէ իշխն գայնայան սու վու-նարը օլաճագ արը» տէտի :

ՊԻՐ ՃԻՆ ՀԻՔԵԱՅԷՍԻ

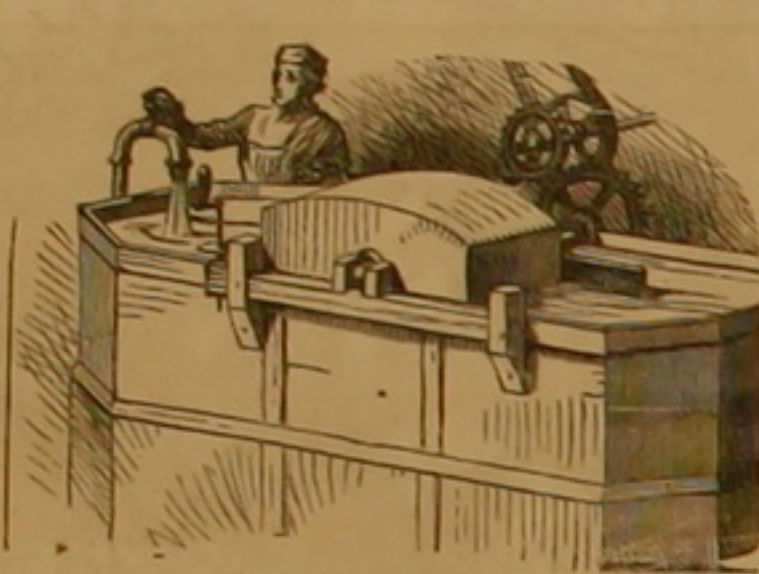
Վագթը իլէ Յակօր նամնտա պիր չօճուգ ճինլէր վէ վիւրիլէր հագղըն-տա չօգ չէլլէր օգուտուղունտան, օ-նուն քիւլիւք պէյնի էօլլէ չէլլէր իլէ սայքի տօլմուշ իտի : Պիր կիւն Յա-կօր, պիր ճին կէօրմէք խաթմէքտէ իբէն, ճին պիրտէն պիրէ կէլիպ Յա-կօրուն գարըլընտա տուրտու : Օնուն սիմասը սարը, չէնէսի ուղուն, պուր-նու իսէ տահա ուղուն իտի : Ճին

Եիւքտէր սէս իլէ կիւլէրէք Յակօրա, «Սէվկիւլիւմ, իշխէ սանա չէքէր իլէ տօլու պիր սանտըգ. պու չէքէրլէր-տէն պիր թանէ եէր իսէն հայվան-լարն վէ գուլարն լիտանընր աննա-յապիլիրսին վէ օնլարն չէրլինէ կի-րէպիլիրսին : Փագաթ սագընմալըն քի կիւլմէյտին, չիւնքի էյէր կիւլէր իսէն էսքի թէնինէ տէօնէմէղսին» տէտի : Յակօր, «Շէքէր սանտըղնա պագմագ իշխն եէրինտէն չափուք գալգալը : Սանտըգտա մալի, գըրմը-ղը վէ մօր չէքէրլէր վար իտիլէր, Յա-կօր չէքէրլէրտէն պիրինին թատընա պագալը, վէ օնլարն չօգ թաթլը օլ-տուղունու կէօրիպ սէվլիտի Սօնկ-րա «Պիր լէյլէք օլմագ իսթէրիմ» տէտի : Վէ իշխէ օնուն պաճագլարը ինճէլիպ, ուղուն վէ գըրմըղը պա-ճագլար օլաուլար. օնուն կիւղէլ չիղ-մէլլէրի գըսա ալաղլար օլաուլար : պիլէրլէրի գանա օլաուլար վէ պօ-ղաղը եարմ արչըն գատար ուղաղը. սալարը իսէ եումուչագ թիւլլէր օ-լուպ, պիւթիւն վիւճուտինի էօրթ-տիւլլէր : Ուղագտա իբի լէյլէք կէօ-րէրէք օնլարն եանընա կիթտի : Մէղ-քիւր լէյլէքլէրտէն պիրիսի եէնի կէ-լէնէ «Ճէնի պիր օյուն թալիմի էտէ-յօրուգ, պու ախչամ պիր ղիյնէթէ տալէթլիլիլ» տէյէրէք օլատա էտա իլէ եօգարը աչաղը եիւրիւմէյէ պաշ-լատը : Իբինճի լէյլէք պիր ալաղընըն իւղէրլինտէ տուրուպ, նէղաքէթ իլէ գանատլարընր պիրպիրինէ վուրտու : Յակօր ճինին նատիհաթընր ունուլթ-տու, վէ լէյլէքլէրին պու հալլէրի իւղէրլինէ կիւլմէյէ պաշլատը : Օլ էս-նատէ պաշգա պիր ղէվգլէնիճի սէս տահա իշիթտի քի «Հա, հա, հա» չա-ղըմագտա իտի : Իբի լէյլէքլէր ու-չուպ կիթտիլլէր, Յակօր չօգ գօրգա-

բազմաթիվ թարափրնա պագար, կէճէ եագլաշմը խախ, էվէ տէօնմէք խախէտի: Պիրաէն պիրէ կիւլմիւշ օլ-տուղու խախթրնա կէլտի, արթըգ էսքի թէնինէ տէօնմէք խախ, վէ «Բեաշքի ճինի կէօրմէմիշ օլտա ի-տիւմ» տէտի: Օրատա եէրտէ պիր պայգուշ վաք խախ: Պայգուշ Յակոբա, «Էյ հօճա լէյլէք, սանա նէ օլ-տու» տէյիւ սիւալ էթտի: Յակոբ ար-գասընա տէօնէրէք քէնտիսի լէ սէօյ-լէյէնին իրի կէօղլիւ, պօղուգ սէսի վէ էյրի պօրուշլու պիր պայգուշ օլտուղունու կէօրաիւ: Յակոբ հա-լինտէն աճը աճը թէյէքքի էտէրէք, «Պէն սէֆիլ պիր չօճուղում, եարա-մաղ պիր ճին պէնի պու հալէ սօգ-տու, արթըգ էսքի թէնիմէ տէօնէ-մէմ» տէտի: Ֆաղաթ ճին էօթէտէ «Հա, հա, հա» պաղըրարագ կիւլմէք-տէ խախ: Պայգուշ Յակոբա, «Թէէս-սիւֆ էտէրիւմ քի սանա եարաթըմ է-տէմէմ, չիւնքի կիւնէշ վար իքէն կէօղլէրիւմ կէօրմէք» տէտի: Յակոբ, «Էյլէ իսէ այ չըգարգտա պանա եարաթըմ էտէպիլիւմ մի սին» տէյիւ սի-ւալ էտինճէ, պայգուշ, «Էյվէթ, ու-ֆագ պիր գուշ օլուր իսէն, ախշամ թաամընտա սէնի եէյէրէք սանա եարաթըմ էտէպիլիւմ» տէտի: Յա-կոբ չօգ գօրգարագ զալըմ պայգուշ-տան գաշար, վէ քէնտի քէնտինէ, «Ահ, պապամ վէ անամ չիմաի պաղ-չէտէ վէ օրմանտա պէնի արամագ-տա տըրլար, պէն իսէ արթըգ օնլա-րը կէօրէմէյէճէյիւմ», տէտի: Պու էսնատէ Յակոբ կէօղլէրինի սիլէրէք վէ մահղուն մահղուն պագարագ գալգտը օթուրտու, վէ աննատը քի օլտա ուղղուսու կէօթիւրմիւշ ի-տի, վէ կէօրաիւքլէրի շէյլէր հէփ լույա խախլէր: Վէ երինէ ճին սէսի տիր տէյիւ զանն էթտիլի «Հա, հա, հա» սէսի իշիթմէքլէ աննատը քի օլ սէս պիր էլտէն գաշմըշ օլան փափա-ղանըն սէսի խախ:

Յակոբ չափուճագ սէյիւրտէրէք է-վէ կիթտի, վէ կէօրաիւքլէ շէյ լու-յա օլուպ, սահիհէն պիր ճին օլմա-արըլ իշիւն չօգ սէվինտի:

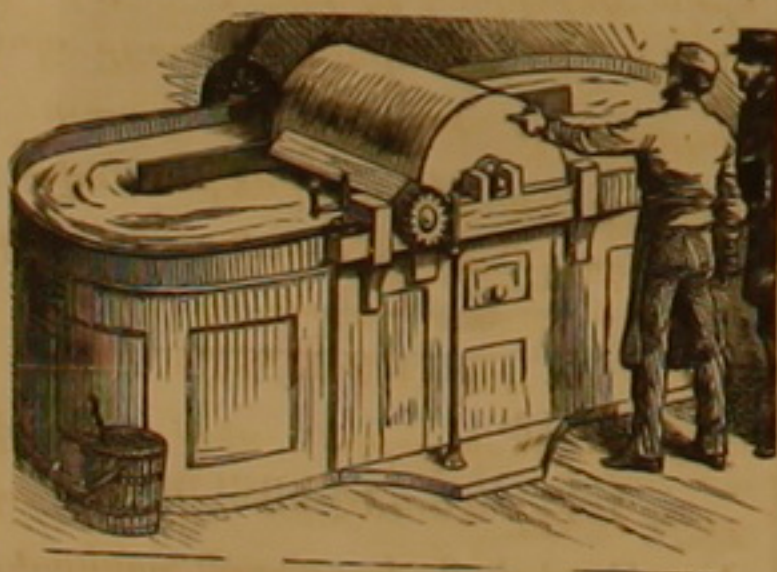
Յակոբուն վէ ճինին պու հիքեա-յէսի Աւետարեբի օգույան չօճուղա-րա քէնտիլէրինին ասըլ շէքլէրինտէ գալմագ, վէ պուլունտուղարը հալ-տէն մէմնուն օլմագ էյի պիր շէյ օլ-տուղունու էօյրէթմէք մի:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԵՔԵՆԱ

ՓԱՉԱՎՐԱԼԱՐԸ ԵԱՅԳԱՄԱԳ

Փաշավրալար ուֆագ փարչալարա քէսիլտիքաէն սօնկրա պիրինճի եայ-գայան մաքինանըն իշինէ գօնուլուր-լար: Մէքըլուր մաքինա սու իլէ տօ-լու պէօյլէք պիր թէքնէ օլուպ, սու իշինտէ չափուք տէօնէն պիր իւսթիւ-վանէսի տախի վար, իւսթիւվանէնին տէմիրտէն տիշլէրի վար, վէ մէքըլուր տիշլէր փաշավրա փարչալարըն թու-թարագ օնլարը տահա զիյատէ ու-ֆագ փարչալարա քէսէրլէր: Պու մա-քինանըն իշինէ տախիմա պիր թարաֆ-տան թէմիլ օլ աղմագտա, վէ տիկէր թարաֆտան քիրլի սու պիրպօրուտան տիշարը չըգմագտա տըր: պիր սիւղկէճ տախի օլուպ փաշավրա փարչալա-րըն սու իլէ պէրապէր տիշարը աղ-մագա պրագմաղ: Փաշավրալար էյի-ճէ եայգանտըգտան սօնկրա պաղգա պիր պօրուտան տիկէր պիր թէքնէյէ աղարլար: Իշպու թէքնէտէ զայէթ ֆէնա գօգուլու պիր նէվ էճղա վար քի փաշավրալարը դար կիպի պէյաղ էտէր: Փաշավրալար մէքըլուր ֆէնա գօգուլու թէքնէտէ 24 սաաթ գա-տար տուրտու գտան սօնկրա իքինճի

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՔԵՆԱ

եայգայան մաքինա իշինէ գօնուլուր-լար: Պու մաքինա պիրինճի մաքինա-յա չօգ պէնղէր, անճագ պուսուն իւս-թիւվանէսինին տիշլէրի տահա ուֆագ վէ տահա քէսքին տիրլէր, հէմ իւս-թիւվանէ չօգ չափուք տէօնէր: Պու մաքինա փաշավրալարըն իւսթիւն-տէն պէյաղանտըրըճը էճղայը չը-

դարըր վէ փաշավրալարը ուֆագ թէլլէրէ թագսիմ էտէրէք սու իլէ էօյլէ դարըշարըր քի, փաշավրալարա էսէր դալմաղ, անճագ սու իլէ ուն կիպի պիր շէյ կէօրինիւր: Փաշավ-րալար պուստան սօնկրա արթըգ քեա-ղըա եափըլմաղա հաղըր օլուրլար:

ՊԻՐ ՍԻՆԷՅԻՆ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ

Վագթիլլէ Իագօշիատա պիր մէյ-հանէճի վար խախ: Պու տտէմ էօմ-րինտէ տալա վաղ եախօտ տուա ի-շիթմէսին տէյիւ ֆիքրինէ գօմուշ ի-տի: Պիր փաղար կիւնիւ չաղըր վէ իլահի տինլէմէք իշիւն քիլիսէյէ կիթ-տի: Իլահի պիթտիքաէն սօնկրա վաղ ալաղա գալըպ տուայա պաշ-լատըգտա, մէյհանէճի իրի էլլէրի իլէ գուլագլարըն թըգատը, վէ տուատան հիշ պիր սէօղ իշիթմէտի: Վաղ վաղ վէրմէյէ պաշլատըգտա մէյհանէճի վաղը տախի տույմատըն տէյիւ թէքըար փարմագլարը իլէ գուլագլարըն թըգատը: Պու սըրա-տա պիր սինէք կէլիպ մէրգուսուն պուրնունտա օթուրտու: Մէյհանէճի փարմագլարըն գուլագլարընտան չըգարմագսըղըն սինէյի պուրնունտան գօլմագա չօգ չաղըշար իսէ տէ, սի-նէք երինէ օրատա գալտը: Նիհայէթ սինէք օնուն պուրնունու օլ գատար գըճըղանտըրը քի մէրգուսուն սինէյի տէֆ էթմէք իշիւն պիր էլլինի գու-լաղընտան չըգարմագա մէճպուր օլ-տու: Օլ էսնատէ վաղըլին, «Իշիտիր գուլագլարը օլան իշիթմին» տէյիւ սէօյլէմէքտէ օլտուղունու իշիթ-տի: Մէրգուսուն պիր գուլագլը իլէ պու սէօղիւ իշիտիպ, պիր աղ տահա ի-շիթմին տէյիւ գուլաղընը անիտէ թըգամատը: Պիր աղ սօնկրա պու սէօղ կիպի պաշգա պաղը թէէսիլի սէօղլէր տահա իշիտէրէք, օլ պիր է-լինի տախի գուլաղընտան աշաղը ալտը: Մէյհանէճի օլ վաղըն թէէսի-րի իլէ տինտար վէ Բիթապը շէրիֆի սէվէն պիր տտէմ օլտու:

Շիմաի, պու տտէմին խէլատընա վախթա օլ ուֆագ սինէք օլտու: Կէլլի սինէք նէ եափտըղըն պիլմէք խախ, ֆագաթ օլ տտէմին էլլինի գու-լաղընտան աշաղը էնտիրմէսինէ վէ Ալլահըն քէլամընը իշիթմէսինէ սէ-պէպ օլտու:

Սիլ տախի մէքըլուր սինէյին էթ-տիլի գատար պիր շէյ եափմըշ մը սընըղ: Պիր օղանը եախօտ պիր գը-ղը ինճիլի շէրիֆի օգուսագա եա-խօտ օնու տինլէմէյէ գանտըրմըշ մը սընըղ:

ՀԻՒՄՆԻ ՀԱՐԵՒԵԼԻ

Էյի պիր չօճուղ մէք-
թէպտէ քէնտի պիւտիլին-
տէն չօգ զիյատէ էյլիք
եափար: Էյլէ պիր չօ-
ճուղուն հիւսնի հարէքէ-
թինին, սէօղլէրինին,
սըտգ իլէ էթտիլի տուա-
լարընը, վէ կիւզէլ իսլ-
րէթինին նէ գատար էյի
թէէսիրի օլտուղունու
թարիֆ էթմէյէ հաճէթ
եօգ: Ֆաղաթ պու խու-
սուստա տիւշիւնմէք էյի
տիր: չօգ տէֆա պիր է-
յի չօճուղուն սարիլէր իւ-
ղէրինէ օլան հիւսնի թէէ-
սիրի հաղղընտա տիւշիւ-
նէրէք տէրունիմիլտէ պիր
արղու հասըլ օլուր, վէ
« Բեաշքի միւմքին օլա-
յըտը տա չօճուղլուղ
կիւնլէրիմիլ պիր տահա
էլէ կէշիքսէ իտիք, պիւ-
թին պիւթինէ փաք պիր
էօմր սիւրմէյէ պաշլայըպ
էյլէ տէվամ էթմէյէ չա-
լըյըր իտիք» տէյիւ նիտա
էտէրիլ: Պիր միւնլիֆ,
Տօգ: Արնօլտ համ զաթըն
ինկիլթէրրատա Բըկպի
նամ մահալտէ վագի մէք-
թէպլինտէն պահա էթտիլի
սըրատա, «Օլ վագըթ մէքթէպի մէգ-
քիւրտէ կէօրիւնէն բուհանի կիւզէլ
հալլէր եալընը Տօգ: Արնօլտուն թէ-
էսիրի սէմէրէսի օլմայըպ, պու խու-
սուստա մէքթէպի մէղպուր շայիր-
տանընտան պիրինին տախի չօգ եար-
տըմը օլմուշ իտի» տէր: Մէղքիւր չա-
յիրտին իամի Սիֆէսըր Թօրթըն իտի,
վէ Տօգ: Արնօլտ, «Օլ չօճուղ մէք-
թէպէ պիր պէրէքէթ իտի» տէր:
Պիր կիւն Տօգ: Արնօլտ օլ չօճուղուն
պապապընա շէյլէ եաղտը: «Սէնին
օղլուն մէքթէպէ օլ գատար էյլիք
էթտի քի թարիֆ վէ պէյան էթմէք
միւմքին տէյիլ տիր» Մէղքիւր չօ-
ճուղ տինտար, սաաըգ, տօղրու, հա-
ղիք, լաթիֆ, սէպաթլը պիր չօճուղ
իտի: Պաշգա չօճուղլարըն խապէրի
օլմագսըղըն օնլարը քէօթիւլիւքտէն
ութանտըրը, վէ էյի պիր զամիւրէ
հէմ տօղրուլուղա հալլէքեար էտէր
իտի:

« ԱՐՍԼԱՆ ԷՕԼԻԻՅԻ ԵՄԵՄԻՏ ԻՏԻ »

ՔԻԹԱՊԸ ՇԷՐԻՖ ՕԳՈՒՅԱՆ ՉՈՃՈՒԳԼԱՐ
ԻՉԻՆ ՊԻՐ ԹԱՍՎԻՐ

Պալատէրի թաալիր 2,500 սէնէտէն
էվլէլ վուղու պուլան պիր վագաայը
կէօթէրիւր: Մէղքիւր վագաանըն
հիքեայէսի Բիթապը շէրիֆտէ հաղ-
օլունմուշ տուր: Չօճուղլար, Բիթա-
պը շէրիֆին հիքեայէլէրինի խաթըր-
նըղա կէթիւրիպ իշպու թաալիր իլէ
միւնասիպէթի օլան վագաայը պուլ-
մալըսընը: Թաալիր վագաայը օլ
գատար էյի կէօթէրմէքտէ տիր քի
օնու պուլմագ կիւճ օլմայաճագ տըր:

ԻԹԱԱԹՍԸՂԻԳ

Կէնճ տօթլարըմ, սիղէ պիր վա-
գաա հաղլ էտէճէյիմ քի սիղ պու
վագաայը օղուտուղտան սօնկրա ա-
նա վէ պապալարընըղա իթաաթլը
օլմագ հաղղընըղտա խայրը օլտու-
ղունու կէօրէճէքսինիլ:

Պիր գաշ կիւն ագտէմ Մարիամ
հանըմ տօղուղ եաշընտա օլան քէն-
տի գըղընա օյնամագ իշիւն էվտէն
տիշարը չըգմասըն տէյիլ թէնպիհ
էյլէտի: Գըղ տախմա էվտէն տիշարը
չըգըպ սօգագտա օյնամագ իսթէր

իտի: պու սէպէպտէն վա-
լիտէսինին թէնպիհինտէն
խօշնուտ օլմատը, վէ նի-
յէթինէ գօտու քի անատը
պիլմէտիլի վէ կէօրմէտի-
յի վագըթ տիշարը չըգ-
սըն: Պունուն իւղէրինէ
շափգասընը վիէնճէրէտէն
աշաղը աթտը, քէնտիսի
տախի «Ճափգամը ալմագ
իշիւն սօգաղա կիթմէլի-
յիմ» տէյէրէք էվտէն տի-
շարը չըգըպ օյնամագ
պաշլատը: Գըղ պէյլէ օյ-
նայըպ գօշար իքէն տէմիր
եօլու մէվգիֆինէ եաղըն
կէլտի, պու սըրատա իսէ
պիր եիւք արապատը գա-
լարը կէլմէքտէ իտի: Գըղ
քէնտի օյունունա զիյատէ
տալմըլ օլտուղունտան
գաթարըն կէլմէքտէ օլ-
տուղունուն ֆարգընա
վարամատը, վէ պիրտէն
գաթարը կէօրտիւքտէ ա-
ճէլէ իլէ գօշմաղա պաշ-
լատը: Ֆագաթ այաղը
գայարագ եէրէ տիւշտիւ,
վէ այաղընըն պիրի պիր

թէքէրէք ալթընտա գալարագ ֆէ-
նա սուրէթտէ ինճինտի: Սէֆիլ գըղ-
ճըղաղը հէման գալտըրըպ խաաթա-
խանէյէ կէօթիւրտիւլէր, վէ օրատա
հէքիմլէր օնուն այաղընա պագտը-
լար: Գըղըն այաղը օլ տէրէճէ ինճին-
միշ իտի քի քէսիլմէք իգթիղա էթ-
տի:

Սէվիլիւլ տօթլարըմ, օլ գըղ վա-
լիտէսինէ իթաաթ էթմէտիլի իշիւն
շիմտի պիր այագլը գալմըշ տըր:

«ՊԷՆԻՄ ՊԱՊԱՄԸՆ ԿԻՆԻՒՒ»

Պիր կիւն Յակոբ վէ Կարապետ գօ-
նուշմագտա իքէն Յակոբ Կարապետէ
շէյլէ սէյլէտի: «Սալը կիւնիւ կէլ-
մէ, փաղար կիւնիւ կէլ տէ գայըգ
իլէ կէղմէյէ կիտէլիմ, իշիթտին մի,
սալը կիւնիւ կէլմէ»:

Կարապետ, «Յակոբ, նիշիւն սալը
կիւնիւ կէլմէյիմ» տէյիւ սիւալ էթ-
տիքտէ, Յակոբ, «Սալը կիւնիւ կէլ-
մէնի իսթմէմ, չիւնքի օլ կիւն պէն
պապամը կէօրմէյէ կիտէրիմ: պիլիր-
սին քի պապամ գարնտալըմըն էվինտէ
օթուրուր: Սալը կիւնլէրի օլ թարա-
ֆա չարշըյա կիտէն պիր տօթլում

ԿԷՉԷՆ ԱՅԸՆ ՍԻՒԱԼԼԵՐԻՆԷ ՃԷՎԱՊ

Էվլէրինտէ էօլիւլէր իշիւն ֆի-
ղան էտէնլէր Մըսըրըլար իտի-
լէր: Փարաուն իսրայէլիլէրի քէնտի
տիյարընտան սալը վէրմէք իսթմէ-
տիլի իշիւն Ալլահ տախի Մըսըրըլա-
րըն իլք տօղուշլարընը վուրուպ թէ-
լէֆ էթտի: Խուր. ԺԲ:

զար, օ պէնի պերասպէր կէօթիւ-
րիւր վէ կէրի կէթիւրիւր : Հէր նէ
սէպէպ իլէ օլուրսա օլսուն, օլ
կիւնիւ պապամը կէօրմէյէ կիթ-
մէքտէն կէրի գալմադ իսթէմէմ»
տէտի :

Կարապետ, «Յակոբ, պապանը
կէօրմէյէ կիթմէք էյի տիր, ֆա-
ղաթ զանն էտէրիմ քի սալը
կիւնէրի կիթմէյէ վաղըլ զայպ
էտէրսին» տէտի :

Յակոբ, «Զարարը եօգ պաշգա
կիւնէր չօգ չալըչարագ պօշ կէչիւր-
տիլիմ վաղթըն էքսիլինի տօլտու-
րուրում» տէտի :

Կարապետ, «Պապանը կէօրմէյէ
փաղար կիւնիւ նիլին կիթմէպին»
տէյիւ սիւալ էթտիքտէ, «Յակոբ չէօյ-
լէ ճէվապ վէրտի. «Փաղար կիւնիւ
կիթմէք իսթէմէմ, չիւնքի գարնտա-
չըմ փաղար կիւնիւ եօլճուլուգ էթ-
մէմէ րաղի օլմաղ, վէ գարնտաչըմ
պապամը խաթթալըգտա գայըրտըղը
իչիւն օնուն խաթթընը գըրմագ իս-
թէմէմ : Ֆաղաթ նասըլ քի սանա
տէտիմ, փաղար կիւնիւ կէլ պիլիլք-
տէ գայըգ իլէ կէզմէյէ կիտէլիմ» :

Պու սըրատա Կարապետին ֆիք-
րինէ պիր չէյ տիւշտիւ, վէ Յակոբա,
«Փաղար կիւնիւ տէ պէնիմ փէտէ-
րիմին կիւնիւ տիր : Օլ կիւն պէն
փէտէրիմին էվինէ կիտէրիմ : Հէր նէ
սէպէպ օլուրսա օլսուն, փէտէրիմին
ղիյարէթինէ կիթմէքտէն կէրի գալ-
մագ իսթէմէմ, պու սէպէպտէն օլ
կիւն նաֆիլէ եէրէ պանա պէրլէմէ :
Պէն տէ սէնին տէտիլին կիպի փէ-
տէրիմին էվինէ կիտէպիլմէք իչիւն
պաշգա կիւնէր զիյաաէ չալըչարագ
րաղի իմ» տէտի : Յակոբ ութանա-
րագ, «Պու չէյի էյի սէօյլէտին, պէն
էվիլէ պունու տիւշիւնմէտիմ, ֆա-
ղաթ չիմտի կէօրիւօրում քի սէնին
պէօյլէ սէօյլէմէյէ հագգըն վար տըր :
Փաղար կիւնիւ սէմալի փէտէրիմիլին
կիւնիւ տիր» տէտի : Կարապետ,
«Էվիլէթ էօյլէ տիր, մատամ քի հէփ
կիւնէրիմիլի պիղէ պալս չէտէն սէ-
մալի փէտէրիմիլ տիր, պիղ տալի
եէտի կիւնտէն պիլինի օնուն խըղ-
մէթինէ վէ իղգէթինէ թախտիս էթ-
մէյէ պօրճուլուգ» տէտի :

Փատիլչար քէնտի իսիմէրինին
գալպ ագչէ իւղէրինտէ պուլունմասը-
նա րաղի օլմաղըլարը միսիլի,
Բապալըմըլ Գրիստոս տալի Գրիս-
թիլան իսիլին թաչըյան պիր միւ-
րալիլ գապուլ էթմէյէ :

ԵԱՊԱՆԸ ՔԵՏԻ

ՔԵՏԻ ՎԷ ՔԵՆՊ

Պէյաղ իլէ գարըչըգ սիյաճ վէ կիւ-
ղէլ պիր քէտի վար իտի : Պու քէտի
ֆարէլէրի, վէ սաքին օլտուղու մա-
հալէ եագըն եուլա եալիմաղա միւ-
թէճասիր օլան գուշարը ուսթալըգ-
լա ալլար իտի : Քիւլիւլիւլքտէն պէ-
րու էվտէ պու քէտինին հիչ պիր րա-
գիպի եօղ իտի, վէ պէօյլէ օլմասը տա
էյի իտի, չիւնքի պիր զարիպ քէտի
պաղչէյէ կիրսէ իտի, եալիսա պիր
քէօփէք գափուտան իչէրի սէյիլիթսէ
իտի, պու քէտի եապանի պիր ճա-
նալար կիպի օնլարըն իւղէրինէ հիւճմ
էտէր իտի : Զանն էտէրսին քի տիւն-
եառա եալընըլ քէնտի գալմաղ ի-
տի : Հէմ պէօյլէ սալօնտա պուլու-
նան գանարեա գուշունու էօլտիւր-
մէյէ չալըչան պու քէտի տէյիլ մի
իտի : Սէֆիլ գանարեայը էօլտիւրմէ-
յէ չալըչմասընտան օնուն նէ զալըմ
վէ վաճիլ պիր հայլան օլտուղու ան-
նաչըլըր : Պիր կիւն քէտի սալօնտա ի-
քէն մատանըն իւղէրինէ չըգարագ
գանարեանըն գափէսի իւղէրինէ ա-
թըլմաղա հաղըլանմըլ իտի, պու-
նուն իչիւն արթըգ սալօնա կիրմէյէ
օնա րուխտաթ վէրիլմէլ իտի, քէտի
իսէ պունա չօգ թէէսիլէ էտէր ի-
տի : Օլ կիւղէլ սալօն վէ օրատա փար-
լագ պիր կիւլէ եուլարլայարագ վէ
մատալար իլէ սանտալեալարըն էթ-
րաֆընտա սէյիլրաէրէք չօգ տէֆա օյ-
նամըլ օլտուղու օյանլար օնա րույա
կիպի կէլիլ իտիլէր : Շիմտի սալօ-
նուն գափուտունու հիչ աչըգ պուլա-
մաղ իտի, վէ հանըմը պիլէ օնու մէր-
տիլէնին օլաչընտա կէօրսէ աչաղը
եիթէր իտի : պու սէպէպտէն քէտի
պաշգա եէրտէ կէօրէպիլտիլի սէր-
պէսթիլէթէ գանաաթ էթմէյէ մէճ-
պուլ օլմալ իտի : Քէտի էյէր ալ ի-
լէ մէշըլ օլմասա իտի, օթուրուպ
քիւրքիւնիւ, խուսուսա պէյաղ կէօր-
սիւնիւ տիւղէլտիր իտի : Էվէ կէլէն

միւսաֆիրլէր խասսէթէն քէտիլի
կէօրիւր իտիլէր, վէ օնուն կիւղէլ-
լիլինի հանըմա մէտհ էտէր իտիլէր :
Պու սէպէպտէն քէտի տալի տալիմա
քիւրքիւնիւ թէմիլ սագլար իտի :
Ֆարէ ալլատըլտան սօնկրա ալէս-
սէվիլէ քէտինին թիւլէրի գարմա-
գարըլ օլուր իտիլէր, վէ հէր տէֆա-
սընտա տալի քէտի ալիօրուն եա-
նընտա պիր մահալէ չէքիլէրէք պէօ-
յիւր տիղգաթ իլէ թիւլէրինի նի-
զամա գօր իտի : Պիր կիւն քէտի քէն-
տինէ մախսուս օլտուղու մէղքիւր մա-
հալտէ պիր քէօփէք եալմաղտա օլ-
տուղունու կէօրէրէք չօգ թէհաճիւպ
էթտի : Պիրտէն պիրէ օնուն գանը
պաշընա սըչրատը, ֆըչըլատը վէ թէրս
չէհէ իլէ քէօփէյէ պաղտը, գուլ-
րուղունու տալի սիւվիւրիլէ սալիլ
կիպի տիքտի իսէ տէ, քէօփէյին վաղի-
ֆէսի պիլէ օլմատը, կէօրիւնիւր քի
քէօփէք քէտիլէրին թապիաթընա ա-
լըմըլ իտի : Էվիլէ կէօղիւնիւ ու-
ճու իլէ քէտիլէ պաղտը, սօնկրա իրի
կէօղիւնիւ տէ գափայարագ աղղընը
աչտը վէ էսնէտի : Պու սըրատա քէ-
տի օնուն տիլէրինի կէօրէրէք գօր-
գուսունտան թիթրէտի : Սէֆիլ քէ-
տի օնտան սօնկրա նէ եափաճա-
ղընը չաչըրտը : չիւնքի քէօփէք
քէնտի եէրինտէ եալմաղտա օլտու-
ղունտան առէթի իւղրէ օրայա չէ-
քիլիպ քիւրքիւնիւ տիւղէլտէմէլ ի-
տի : Ֆաղաթ պիր աղ սօնկրա քէտի-
նին ֆիլրինէ պաշգա պիր չարէ կէլ-
տի : Քէօփէյէ գարըլ սէրթ տալրան-
մագտան պիր ֆաիտէ հասըլ օլմա-
յաճաղընը կէօրէրէք քէօփէք սաման
իւղէրինտէ եալմաղ ուլումագտա ի-
քէն, քէտի օնուն սըրթընա չըղտը
վէ քիւրքիւնիւ տիւղէլթմէյէ, վէ էլ-
լէրի իլէ եիւղիւնիւ եայգամաղա
պաշտաղ : Սօնկրա գուլրուղունու
էլլէրինին տէօրթ թարաֆընա թօփ-
լայարագ տիւլմէնին սըրթընտա ու-
յումաղա պաշտաղ : Պէօյլէ եափա-
րագ պու տիւլմէնի պիր չէյ եէ-
րինէ գօմաղ օլտուղունու, եալիսա
օնունլա մուհապպէթ իլէ կէչինմէյէ
նիլէթ էթմիլ օլտուղունու կէօթէր-
մէք իսթէր իտի : Քէօփէք պու խու-
սուստա նէ տիւլիւնտիւլիւնէ վէ նէ
տույտուղունա տալի պիր չէյ սէօյ-
լէմէտի, իլլա րահաթ ուլուտու : Քէ-
տի տալի կէրէք օլ կիւն վէ կէրէք
պաշգա կիւնէր կիտիպ քէօփէյին
սըրթընտա եալմաղ :

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքէթի Թարաֆընտան
Միւլէլիֆի զաղէթա ճ. Ք. Կրին
Ֆիլոմանօըլար եօգուշու, Ամերիգան խան

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ՄԱԹՊԱԱԻ ԱՐԱՄԵԱՆ
Զագմագըլար Յակոբեան խան, Նում. 12.